

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2020. : kratki vodič

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2020**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:242:724132>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-01**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2020.

Kratki vodič

Lipanj, 2020.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije Grada Zagreba

PRIREDIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-8319-07-5

Svrha ovog vodiča je predočiti osnovne informacije o predloženim izmjenama i dopunama, odnosno rebalansu proračuna Grada Zagreba koji se upućuje na sjednicu Gradske skupštine 9. lipnja 2020. i tako potaknuti javnost da se uključi u odlučivanje o gradskom proračunu. Najznačajniji razlog predlaganja ovog **rebalansa** je usklađivanje planiranih gradskih prihoda i rashoda za 2020. s promjenama koje su nastale zbog epidemije koronavirusa i potresa.

Zbog izvanredne epidemiološke situacije i s njom povezanih **Vladinih i gradskih** mjera, smanjivali su se gradski prihodi i povećavali rashodi za zdravstvo. Stoga je gradonačelnik 18. ožujka 2020. donio **Zaključak o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2020.** kojim su se osigurala financijska sredstva Gradskom uredu za zdravstvo u iznosu od 16 mil. kn za nabavu potrebnih sredstava i opreme, te **pet Zaključaka o korištenju sredstava proračunske zalihe** za opremu i potrošni materijal Nastavnom zavodu za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" u iznosu od 3,9 mil. kn. Nadalje, zbog potresa koji je 22. ožujka 2020. prouzročio veliku materijalnu štetu, potrebno je izdvajanje dodatnih proračunskih sredstava.

Osim toga, temeljem Vladina **Zaključka o ograničavanju rashoda proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna zbog promjene gospodarskih okolnosti uslijed epidemije koronavirusa** od 2. travnja 2020., gradonačelnik je donio **Mjere privremene obustave izvršavanja Proračuna Grada Zagreba za 2020.** Te mjere su bile na snazi od 10. travnja 2020. do 25. svibnja 2020. i njima su bili ograničeni svi rashodi i izdatci koji nisu neophodni za obavljanje osnovnih poslova i funkcija proračunskih korisnika i gradske uprave.

Razmjeri i vremensko trajanje ekonomskih poremećaja prouzročenih pandemijom još su uvijek vrlo neizvjesni, no sukladno državnim procjenama očekuje se godišnji pad BDP-a od 9,4%. Gradski su prihodi u prvom tromjesečju 2020. ostvareni sukladno planiranoj dinamici, od čega je najznačajniji prihod od poreza i prireza na dohodak ostvaren u iznosu od 1,37

rebalans

izmjena proračunskih iznosa, odnosno njihovo smanjenje i/ili povećanje u odnosu na planirane iznose.

preraspodjela

proračunskih sredstava

ako se tijekom godine nepredviđeni ili nedovoljno predviđeni rashodi ili izdatci ne mogu podmiriti u okviru planiranih sredstava, gradonačelnik može, na prijedlog Gradskog ureda za financije i gradskoga upravnog tijela, odlučiti o tome da se oni podmire preraspodjelom proračunskih sredstava. Zakon o proračunu (čl. 46.) dopušta tijekom godine – uz gradonačelnikovo odobrenje – preraspodjelu ukupno izglasanih proračunskih sredstava. Preraspodijeliti se može najviše 5% rashoda i izdataka pojedine proračunske stavke. Iznimno je moguće preraspodijeliti i do 15% pojedine stavke, ako se time osigurava povećanje nacionalnog udjela u projektima koje sufinancira EU.

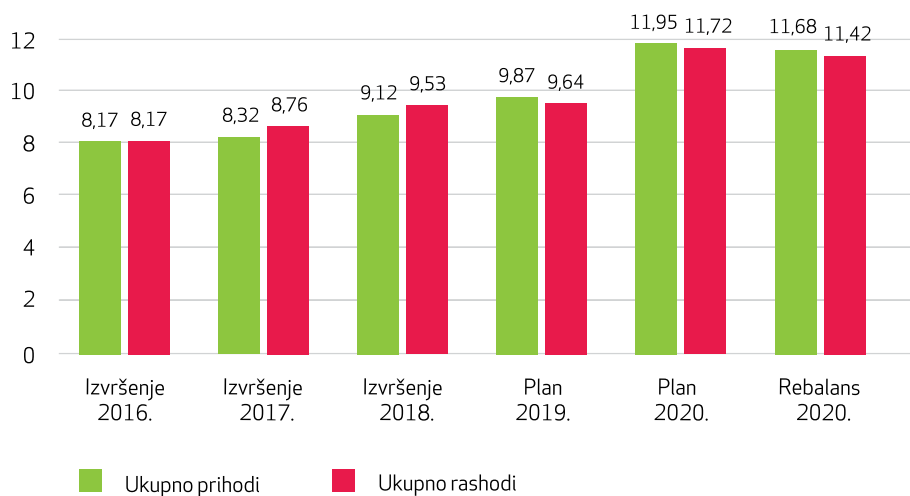
mlrd. kn. No, u travnju su se u odnosu na ožujak, prihodi od poreza i prireza na dohodak smanjili za čak 20,7% ili 100,5 mil. kn. S obzirom da nije moguće točno predvidjeti daljnja gospodarska kretanja, ovim se rebalansom predviđa usklađivanje postojećeg plana proračuna za 2020. smanjivanjem stavki koje nisu nužne za nesmetano funkcioniranje Grada, uz istovremeno **osiguravanje sredstava za borbu protiv epidemije u iznosu od 43,2 mil. kn te saniranje posljedica potresa u iznosu od oko 113,8 mil. kn.** Grad će i dalje prilagođavati visinu i strukturu proračuna novonastalim okolnostima te će, bude li potrebno, preispitivati i sve isplate na temelju postojećih odluka Gradske skupštine, potpisanih kolektivnih ugovora, zaključaka gradonačelnika te ostalih pravnih akata.

Na mrežnim stranicama Grada dostupan je prijedlog rebalansa, odnosno [Odluke o izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2020.](#), a za razumijevanje tog dokumenta i gradskog proračunskog procesa općenito, zainteresirani mogu koristiti i [Vodič kroz proračun Grada Zagreba](#) (s općim informacijama o gradskom proračunu i proračunskom procesu), te [Kratki vodič kroz izglasani proračun Grada Zagreba za 2020.](#)

Slijedi kratki prikaz prihoda, rashoda, računa financiranja i duga gradskog proračuna u razdoblju od 2016.–20., uz detaljniju razradu predloženog rebalansa te usporedbe s trenutno važećim proračunom za 2020. od 18. ožujka 2020., donesenog [Zaključkom o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2020.](#)

PLANIRANI PRIHODI I RASHODI

Gradska je skupština 10. prosinca 2019. usvojila [Proračun Grada Zagreba za 2020.](#) u iznosu od 11,95 mlrd. kn prihoda, te 11,72 mlrd. kn rashoda. Radi manjih usklađivanja planiranih rashoda sa zahtjevima gradskih upravnih tijela, gradonačelnik je 18. ožujka 2020. donio [Zaključak o preraspodjeli sredstava planiranih u Proračunu Grada Zagreba za 2020.](#), kojim se ukupno planirani iznos proračuna od 10. prosinca 2019. nije mijenjao, već su samo preraspodijeljeni rashodi među već postojećim proračunskim stavkama. Ovime se pak rebalansom predlaže **smanjenje prihoda proračuna** za 267 mil. kn (2,2%) **na 11,68 mlrd. kn**, te **smanjenje rashoda** za 301 mil. kn (2,6%) **na 11,42 mlrd. kn** (grafikon 1).

Grafikon 1: Prihodi i rashodi zagrebačkog proračuna 2016.–20. (u mlrd. kn)*

* S vlastitim i **namjenskim prihodima** proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

Gradski proračun sadrži **prihode i rashode svih 330 gradskih proračunskih korisnika**, odnosno institucija koje je Grad osnovao, koje većim dijelom financira i koje su navedene u [Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika](#). To su, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove u kulturi, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, Ustanova za upravljanje sportskim objektima i Razvojna agencija za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja.

Postoje i [trgovačka društva koja je Grad osnovao](#) za obavljanje javnih službi i djelatnosti u javnom interesu (npr. Zagrebački holding) no ona nisu proračunski korisnici pa se ni njihovi prihodi i rashodi ne prikazuju u gradskom proračunu.

namjenski prihodi

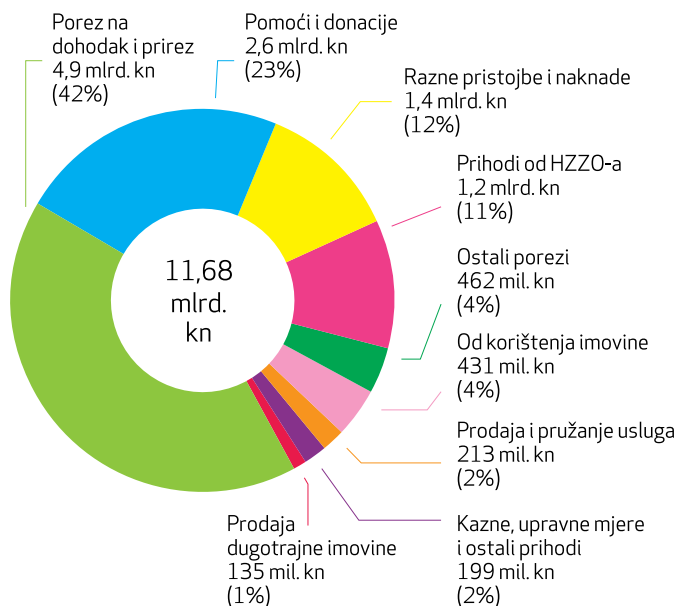
prihodi za koji je unaprijed utvrđena svrha trošenja. Primjerice, prihodi od komunalne naknade troše se na održavanje komunalne infrastrukture Grada.

REBALANSOM PLANIRANI PRIHODI

Svaka će zaposlena osoba u gradski proračun prosječno mjesečno uplatiti otprilike 969 kn poreza i prireza na dohodak.

Rebalansom se predviđaju **ukupni prihodi od 11,68 mlrd. kn** (grafikon 2), od čega nešto manje od polovice od **poreza i prireza na dohodak (4,9 mlrd. kn)**. Značajni se iznosi očekuju od **pomoći i donacija (2,6 mlrd. kn)**, najvećim dijelom iz državnog proračuna. Slijede prihodi od raznih **pristojbi i naknada** u iznosu od **1,4 mlrd. kn** (od komunalnih doprinosa i naknada 911 mil. kn), te prihodi proračunskih korisnika od **HZZO-a** za pružene zdravstvene usluge u iznosu od **1,2 mlrd. kn**.

Grafikon 2: Prihodi proračuna Grada Zagreba, rebalans 2020.*

*S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

Značajnije razlike u prihodima proračuna planiranog preraspodjelom u ožujku 2020. i prijedloga rebalansa za 2020.

Rebalansom se planirani gradski prihodi za 2020. temelje na očekivanom padu gospodarske aktivnosti uslijed pandemije, Vladinim i gradskim mjerama potpore gospodarstvu i građanima, te izmjenama poreza na dohodak koje se primjenjuju od 1. siječnja 2020.

Rebalansom se **ukupni prihodi smanjuju za 267 mil. kn (2,2%)**. Najviše se **za 377 mil. kn (6,5%) smanjuju prihodi od poreza**. Porez i prirez na dohodak se smanjuje za 357 mil. kn, od čega 227,3 mil. kn zbog epidemije (procjena temeljena na iznosu koji je u travnju Ministarstvo financija doznačilo Gradu kao **beskamatnu pozajmicu** kako bi mu kompenziralo mjeru odgode/obročnog plaćanja poreza na dohodak i prireza), a 129,7 mil. kn zbog poreznih izmjena od 1. siječnja 2020. **Izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak**, u primjeni od 1. siječnja 2020., povećan je osnovni osobni odbitak s 3.800 na 4.000 kn čime su se gradski prihodi od poreza na dohodak smanjili. Za taj gubitak prihoda planirana je kompenzacija u obliku pomoći iz državnog proračuna u visini procijenjenog gubitka prihoda, a što je regulirano Zakonom o izvršavanju državnog proračuna za 2020. Kompenzacija je prvotno bila planirana na stavci poreza i prireza na dohodak, no ovim se rebalansom prebacuje na stavku pomoći, zbog čega se **povećavaju prihodi od pomoći** (129,7 mil. kn od ukupno 133,2 mil. kn povećanja te kategorije prihoda). Planiraju se i izmjene dijela ostalih pomoći, pri čemu se dio povećava (npr. rekonstrukcija Rotor Remetinec za 59,5 mil. kn), a dio smanjuje (npr. projekt Zagreb za inovacije za 32,9 mil. kn i rekonstrukcija galerije Gradec za 15,2 mil. kn).

Porezi na imovinu se smanjuju za 20 mil. kn., jer se zbog epidemije i potresa očekuje smanjenje prometa na tržištu nekretnina te posljedično i prihoda od poreza na promet nekretnina.

Prihodi od raznih pristojbi i naknada smanjuju se za 97 mil. kn (6,3%), od čega se 18,8 mil. kn odnosi na nižu komunalnu naknadu temeljem **Odluke o mjerama za ublažavanje negativnih posljedica koronavirusa na gospodarstvo Grada Zagreba** kojom je poduzetnicima obveznicima plaćanja komunalne naknade za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje im služi za obavljanje djelatnosti naknada od 1. travnja do 30. lipnja 2020. umanjena za 30%. Smanjenje u iznosu od 21,3 mil. kn odnosi se na smanjene prihode od sufinanciranja cijene predškolskog odgoja koje plaćaju roditelji, zbog privremenog zatvaranja vrtića.

Prihodi od prodaje i pruženih usluga smanjuju se za 42,8 mil. kn (14,8%), ponajprije zbog očekivanih nižih prihoda od pruženih usluga proračunskih korisnika (49,7 mil. kn) – predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, ustanova kulture i sporta – koji zbog izvanredne situacije nisu mogli pružati svoje usluge.

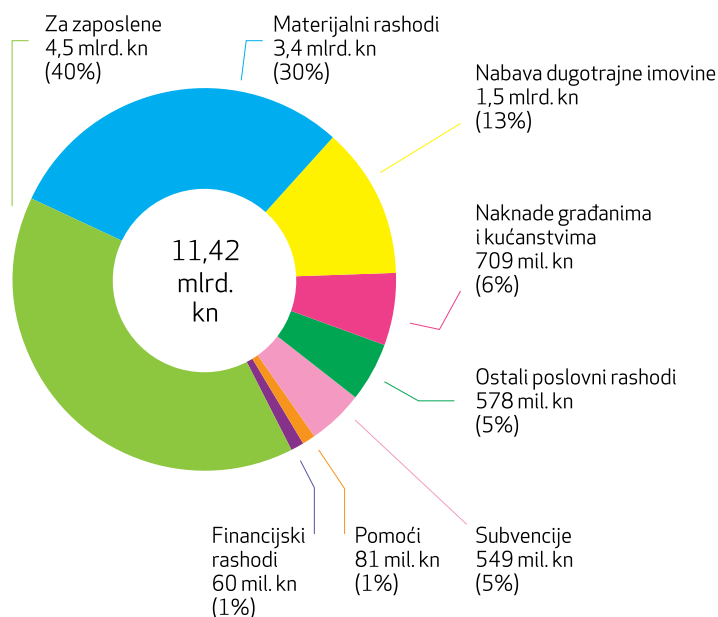
Prihodi od korištenja imovine smanjuju se za 12,1 mil. kn (2,7%) uglavnom zbog smanjenja prihoda od zakupa poslovnih prostora i javnih površina, temeljem gradske Odluke o mjerama za ublažavanje negativnih posljedica koronavirusa na gospodarstvo Grada Zagreba kojom su poduzetnici koji obavljaju poslovnu djelatnost u poslovnim prostorima Grada kao i korisnici javnih površina oslobođeni plaćanja zakupnine od 1. travnja do 30. lipnja 2020.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi povećavaju se za 118,9 mil. kn (147,7%), i to u dijelu ostalih prihoda zbog izvršenog povrata ZET-a za žičaru (52,2 mil. kn) te provedenih kompenzacija po računima ZET-a kojima je zatvoreno potraživanje Grada za iznose primljenih faktura koje su 2019. evidentirane na teret Grada (58,3 mil. kn).

Prihodi od prodaje dugotrajne imovine povećavaju se za 10 mil. kn (8%) zbog prodaje nekretnina, odnosno poslovnih zgrada, APIS-u, sukladno Ugovoru o kupoprodaji zaključenom s APIS IT d.o.o. prema kojem je isplaćena kupoprodajna cijena u iznosu od 59,8 mil. kn.

REBALANSOM PLANIRANI RASHODI PO VRSTAMA

Rebalansom se predlažu **ukupni rashodi od 11,42 mlrd. kn** (grafikon 3).

Grafikon 3: Rashodi proračuna Grada Zagreba po vrstama (ekonomska klasifikacija), rebalans 2020.*

Rashodi za zaposlene (4,5 mlrd. kn) su plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene, uključujući i za zaposlene na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a. Od toga je 1,9 mlrd. kn za zaposlene u upravnim tijelima i proračunskim korisnicima čiji se zaposlenici ne financiraju iz vlastitih i namjenskih sredstava (npr. dječji vrtići, muzeji), te 2,6 mlrd. kn za zaposlene u proračunskim korisnicima čiji se zaposlenici financiraju iz vlastitih i namjenskih sredstava (npr. osnovne i srednje škole, bolnice, poliklinike, domovi zdravlja).

Materijalni rashodi (3,4 mlrd. kn) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave i gradskih proračunskih korisnika, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Za **nabavu dugotrajne imovine** planira se utrošiti oko 1,5 mlrd. kn za ceste, komunalnu infrastrukturu, poslovne i ostale građevinske objekte te opremu u školstvu, zdravstvu, ustanovama socijalne skrbi i slično. Najveći dio kapitalnih ulaganja – 686,9 mil. kn – realizirat će se putem Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, a prema [Izmjenama programa radova kapitalnih ulaganja u objekte za društvene djelatnosti u 2020.](#) i [Izmjenama programa radova na području prometa i komunalnog gospodarstva u 2020.](#)

Naknade građanima i kućanstvima od 709 mil. kn obuhvaćaju pomoć za novorođenčad i roditelje odgojitelje (436 mil. kn), dodatak uz mirovinu (73,5 mil. kn), ZET prijevoz i prijevoz osoba s invaliditetom (71,3 mil. kn), naknade za poboljšanje učeničkog i studentskog standarda te potpore djeci poginulih i nestalih branitelja (33,2 mil. kn), sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza učenika, nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te izvannastavne aktivnosti (23,1 mil. kn), prehranu socijalno ugroženih (16,4 mil. kn), priključenje na komunalne vodne građevine (15 mil. kn), pomoć kućanstvima za troškove stanovanja (12,9 mil. kn), te razne druge programe pomoći osobama s invaliditetom, nezaposlenima, dobrovoljnim davateljima krvi, braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata, stipendije učenicima i studentima, itd.

Ostali poslovni rashodi u iznosu od 578 mil. kn uglavnom su tekuće donacije i kapitalne pomoći. Tekuće donacije (372,3 mil. kn) se odnose na sufinanciranje sporta (170,1 mil. kn), vjerske i privatne vrtiće i škole (83,1 mil. kn), kulturu (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, glazbenu, likovnu, filmsku

djelatnost), Vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba te neprofitne organizacije (udruge, socijalni i razvojni programi i sl.). Najznačajnije su kapitalne pomoći za interventne mjere plana gospodarenja otpadom (120 mil. kn), obnovu i rekonstrukciju voznog parka ZET-a (12,2 mil. kn) i Centar za gospodarenje otpadom (10 mil. kn).

Subvencije od 549 mil. kn namijenjene su poticanju proizvodnje i usluga trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (420,6 mil. kn), zakupninu dvorane Arena (62,4 mil. kn), zapošljavanje osoba s invaliditetom (29 mil. kn), te za poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva (13,5 mil. kn).

Značajnije razlike u rashodima proračuna planiranog preraspodjelom u ožujku 2020. i prijedloga rebalansa za 2020.

Rebalansom se predlaže **ukupno smanjenje rashoda za 301,1 mil. kn (2,6%)**. Najznačajnije promjene se odnose na saniranje materijalne štete uzrokovane potresom i za borbu protiv epidemije. Sredstva su osiguravaju iz ušteda gradskih upravnih tijela i preraspodjelom unutar pojedinih proračunskih stavki.

Najveće je **smanjenje materijalnih rashoda za 110 mil. kn (3,1%)** – za 46,9 mil. kn materijalnih rashoda Grada, a za 63,1 mil. kn proračunskih korisnika. Najznačajnije je smanjenje kod Ureda za obrazovanje zbog privremene obustave rada vrtića i nastave u školama – 30,3 mil. kn za predškolski odgoj i obrazovanje, 28 mil. kn za osnovno i 14,7 mil. kn za srednje školstvo. Smanjuju se i materijalni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta (za 17,4 mil. kn), javnih površina (za 10 mil. kn) i sportskih objekata (za 9,8 mil. kn).

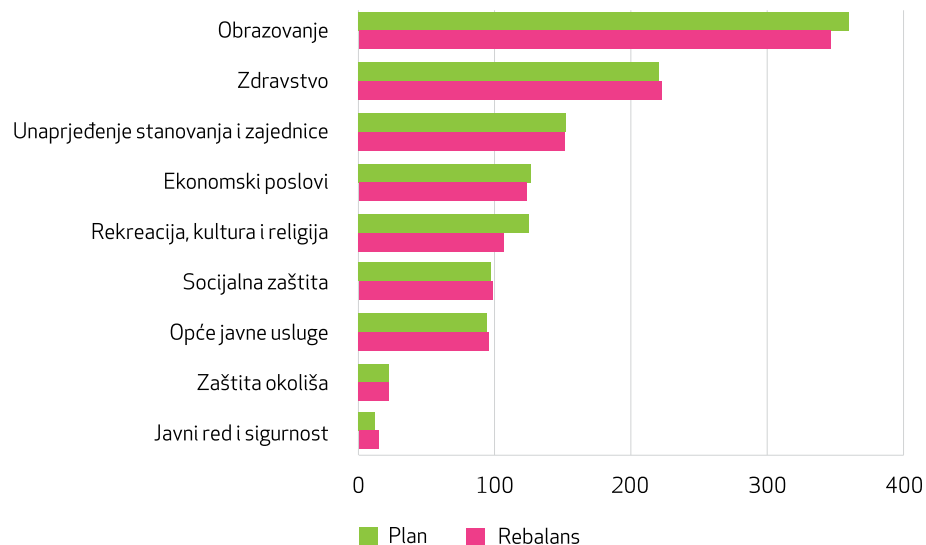
Rashodi za nabavu dugotrajne imovine smanjuju se za 97,5 mil. kn (6,1%). Između ostaloga, smanjuju se sredstva za projekt Zagreb za inovacije (34,1 mil. kn) jer se aktivnosti za koje je potrebno pokrenuti postupak javne nabave neće realizirati do kraja 2020., kao i za projekte „ZagEE“ (11,8 mil. kn) i Energetska obnova zgrada javne namjene (18,6 mil. kn) jer se neće pokretati daljnje investicije, a usporit će se i dinamika energetske obnove. Ostale se izmjene planiraju sukladno predloženim izmjenama programa radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti te radova na području prometa i komunalnog gospodarstva u 2020., što je detaljnije navedeno u dijelu o važnijim investicijama u Gradu.

Ostali se poslovni rashodi smanjuju za 93,3 mil. kn (13,9%), uglavnom za tekuće donacije (za 80,6 mil. kn) i kapitalne pomoći (za 22 mil. kn), dok se, primjerice, rashodi za kazne, penale i naknade štete povećavaju za 15,3 mil. kn. Najznačajnije se smanjuju tekuće donacije za sufinanciranje sporta (za 40,9 mil. kn) zbog izostanka sportskih aktivnosti, za kulturu (za 12,5 mil. kn) zbog izvjesne manje realizacije programa nezavisne produkcije te za vjerske i privatne vrtiće (za 12 mil. kn) zbog tromjesečnog umanjenog plaćanja donacija. Najznačajnije je smanjenje kapitalnih pomoći ZET-u (za 19,8 mil. kn) i Centru za gospodarenje otpadom (za 2,2 mil. kn) jer se procjenjuje kako se ta sredstva neće utrošiti do kraja godine.

REBALANSOM PLANIRANI RASHODI PO NAMJENI

Rebalansom će se **po stanovniku prosječno mjesečno trošiti 1.183 kn, odnosno 31 kn manje** od planiranog (grafikon 4). Najviše će se prosječno, mjesečno trošiti za obrazovanje (347 kn), zdravstvo (222 kn), usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice (152 kn), ekonomske poslove (123 kn) te rekreaciju, kulturu i religiju (107 kn). Prosječna mjesečna potrošnja po stanovniku najviše će se smanjiti za rekreaciju, kulturu i religiju (za 19 kn) i obrazovanje (za 13 kn).

Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni, po građaninu (funkcijska klasifikacija), 2020. (u kn)*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući plaće za zaposlene, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

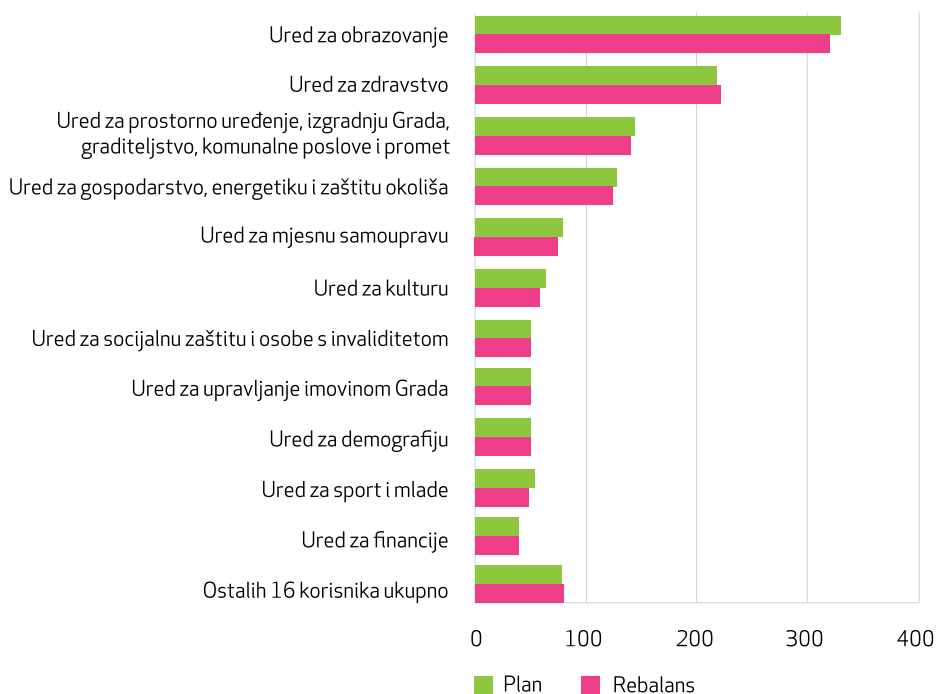
Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice uglavnom se odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju odnose se na financiranje kulturnih ustanova, pomaganje raznih kulturnih programa i djelatnosti, sufinanciranje sporta, subvencije za zakupninu dvorane Arena i sl.

REBALANSOM PLANIRANI RASHODI PO KORISNICIMA

Tri najznačajnija ureda – za obrazovanje, za zdravstvo te za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet – zajedno bi trebala trošiti preko polovice proračunskih sredstava. **Po građaninu** je to **prosječno 687 kn mjesečno**, odnosno **11 kn manje** od planiranog.

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja po korisnicima, po građaninu (organizacijska klasifikacija), 2020. (u kn)*

*S rashodima i izdancima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

financijska imovina

novac, depoziti, obveznice,
zajmovi, itd.

RAČUN FINANCIRANJA

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za **financijsku imovinu**, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitci i izdatci. *Primitci* su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, od zaduživanja, a *izdatci* su odljevi sredstava po tim istim kategorijama. Razlika primitaka i izdataka je *neto financiranje*, tj. iznos jednak višku/manjku iz računa prihoda i rashoda.

	Izvršenje 2016.	Izvršenje 2017.	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Plan 2020.	Rebalans 2020.
Račun prihoda i rashoda						
Ukupni prihodi	8.169,7	8.322,3	9.122,6	9.871,4	11.946,0	11.679,1
Ukupni rashodi	8.168,4	8.762,2	9.530,4	9.640,3	11.722,8	11.421,7
Višak/manjak	1,3	-439,9	-407,8	231,1	223,2	257,4
Račun financiranja						
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	221,3	394,8	633,3	353,3	544,1	537,4
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	282,8	404,0	364,1	569,5	727,3	754,8
Neto financiranje	-61,5	-9,2	269,2	-216,2	-183,2	-217,4

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja zagrebačkog proračuna, 2016.–20. (u mil. kn)*

*S vlastitim i namjenskim prihodima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdatcima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

Uključujući vlastite i namjenske prihode i primitke proračunskih korisnika, rebalansom se predviđa **537,4 mil. kn primitaka**, od čega 366,8 mil. kn od novog zaduživanja i 137 mil. kn od prodaje poslovnog udjela Grada Zagreba u APIS-u. U odnosu na plan iz ožujka 2020., rebalansom se predviđaju **6,7 mil. kn (1,2%) niži primitci**, i to od zaduživanja iz kredita HBOR-a za energetsku obnovu zgrada javne namjene (5 mil. kn) i za projekt ZagEE (1,7 mil. kn).

Istovremeno se predviđa **754,8 mil. kn izdataka** za financijsku imovinu i otplate postojećeg duga, od čega su najveći dio otplate postojećeg duga (685,7 mil. kn). U odnosu na plan iz ožujka 2020., rebalansom se predviđaju **27,4 mil. kn (3,8%) viši izdatci** za otplatu primljenih kredita. Riječ je o povećanju od 129,5 mil. kn za obveze Zagrebačkih otpadnih voda, uz istovremeno smanjenje od 102,2 mil. kn za ZET, slijedom ranijeg podmirenja obveza po Ugovorima o cesiji.

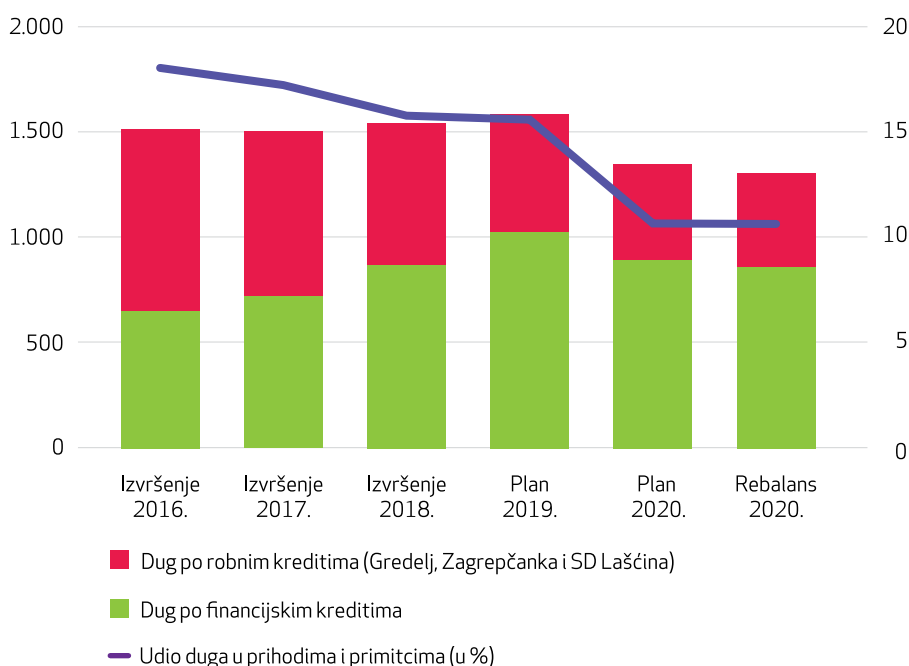
Rebalansom se predviđaju 257,4 mil. kn viši prihodi od rashoda. Tom se razlikom trebaju financirati izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova, kao i pokriće manjka kod proračunskih korisnika u iznosu od 40 mil. kn. Zbog tog planiranog pokrića manjka, u 2020. razlikuju se iznosi manjka/viška u računu prihoda i rashoda te neto financiranja u računu financiranja (tablica 1.).

DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Direktan dug će krajem **2020.** iznositi oko **1,31 mlrd. kn** (grafikon 6). Ukupan iznos planiranog direktnog duga na kraju 2020. rebalansom se smanjuje za 34,1 mil. kn u odnosu na plan iz ožujka 2020., a **udio duga u ukupnim proračunskim prihodima i primitcima pada s 10,79 na 10,75%**. Razina zaduženosti Grada je i dalje relativno niska u odnosu na ukupne prihode i primitke, pa se direktni dug može bez poteškoća servisirati iz redovitih prihoda i primitaka. Neophodno je napomenuti da Grad za dugoročno zaduživanje – prema [Zakonu o proračunu](#) – mora dobiti suglasnost Vlade, pa grafikon 6 prikazuje visinu planiranog, a visina stvarnog duga će ovisiti o toj suglasnosti.

Direktan dug je zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.

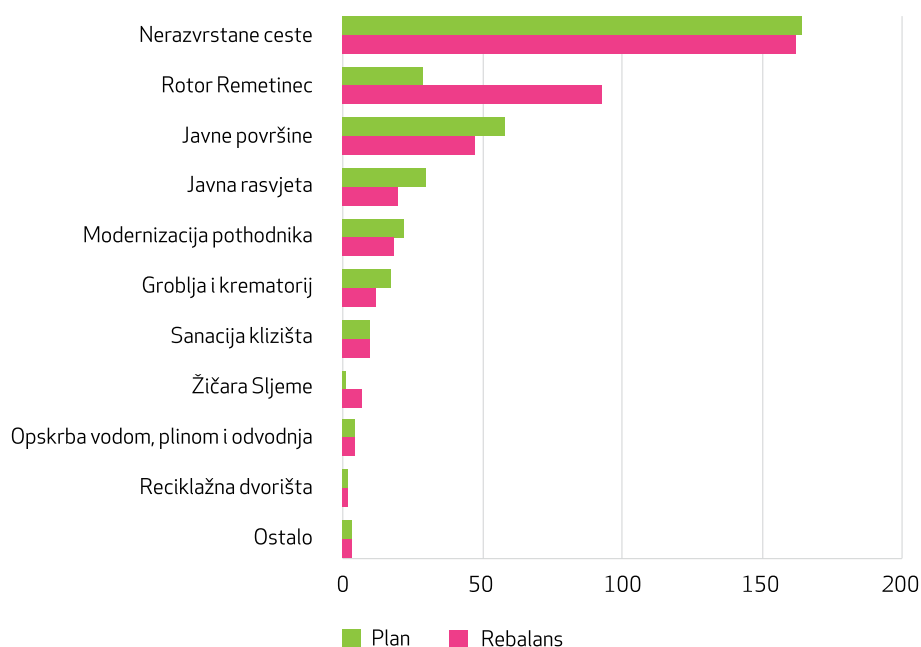
Grafikon 6: Dug Grada Zagreba (u mil. kn, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2016.–20.*

*U prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika.

Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva i garancije – izložen i **indirektnom dugu od 2,66 mlrd. kn** (21,7% ukupnih prihoda i primitaka planiranih u 2020.). Od toga se najveći dio (2,3 mlrd. kn) odnosi na jamstvo za obveznice Zagrebačkog holdinga izdane za refinanciranje duga iz 2007. Te su obveznice izdane u dvije tranše (1,8 mlrd. kn sredinom 2016., te još 500 mil. kn u srpnju 2017.), a Grad je za to jamstvo dobio suglasnost ministra financija.

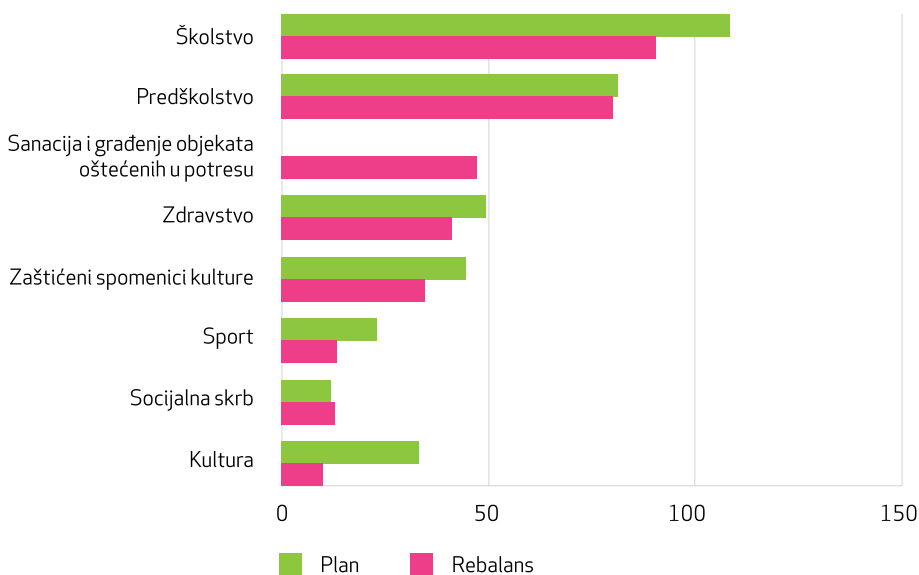
VAŽNIJE INVESTICIJE U GRADU

Ulaganja u gradnju objekata i uređaja **komunalne infrastrukture** povećavaju se s 345,3 na 383,9 mil. kn, odnosno za 38,7 mil. kn ili 11,2% (grafikon 7), prvenstveno za Rotor Remetinec (za 64,1 mil. kn) radi usklađenja s dinamikom realizacije sklopljenih ugovora o nabavi te provedbi postupaka nabave za preostale aktivnosti projekta u odnosu na dinamiku dodjele bespovratnih sredstava. S druge strane, u odnosu na inicijalni plan zbog epidemije i potresa, kao i zbog privremene obustave izvršenja gradskog proračuna za 2020., smanjuju se ulaganja u javne površine (10,6 mil. kn), javnu rasvjetu (10 mil. kn), groblja i krematorij (5 mil. kn), modernizaciju pothodnika (4,2 mil. kn) i nerazvrstane ceste (2,2 mil. kn).

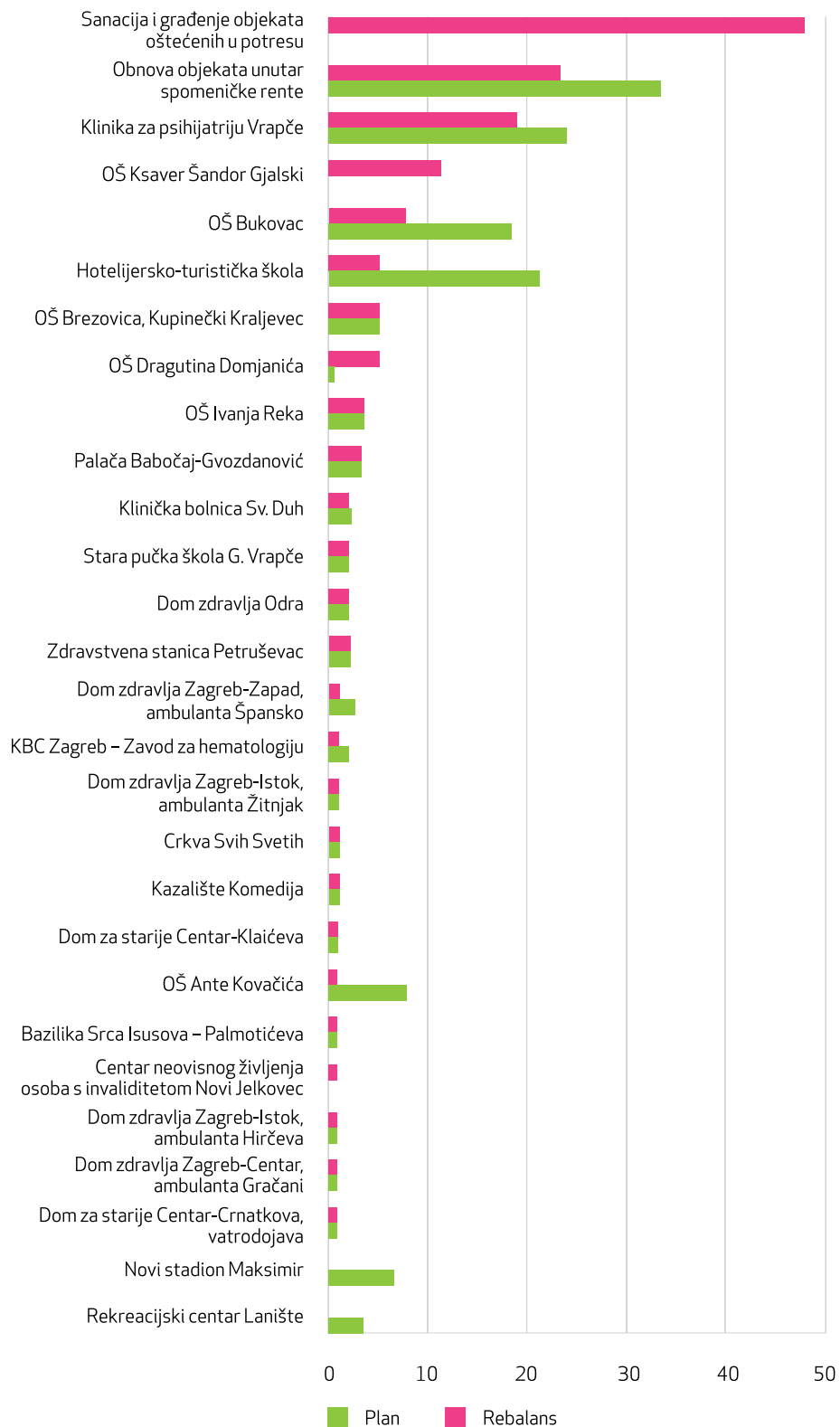
Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, 2020. (u mil. kn)

Rebalansom se smanjuju kapitalna ulaganja u **objekte društvenih djelatnosti** s 355,5 na 333,2 mil. kn (za 22,3 mil. kn ili 6,3%), što je prikazano na grafikonu 8. Razlog tim smanjenjima je potreba usklađivanja prihodne i rashodne strane proračuna zbog promjena nastalih zbog epidemije i potresa, dinamike izrade projektne dokumentacije i realizacije ugovorenih radova temeljenih na provedenim postupcima javne nabave. Najznačajnija su smanjenja u objekte kulture (23,3 mil. kn) i školstva (18,1 mil. kn), dok je najveće povećanje za sanaciju i građenje objekata oštećenih u potresu (47,7 mil. kn).

Grafikon 8: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, 2020. (u mil. kn)

Dio najvažnijih planiranih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u 2020. prikazan je na grafikonu 9. Ovisno o projektu, ulaganja se odnose na troškove izrade projektne dokumentacije, ishodenje akata o građenju, prenamjene prostora, adaptacije, sanacije, gradnje, opremanja te rješavanja imovinskih odnosa.

Grafikon 9: Dio najvažnijih planiranih kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, 2020. (u mil. kn)

ŠTO GRAĐANI MOGU UČINITI?

Gradska će skupština – kao predstavničko tijelo građana – 9. lipnja 2020. raspravljati o rebalansu proračuna za 2020. Riječ je o 11,68 mlrd. kn prihoda i 11,42 mlrd. kn rashoda. Rebalansom se predlaže smanjenje prihoda proračuna za 267 mil. kn (za 2,2%) te smanjenje rashoda za 301 mil. kn (za 2,6%). Svaka zaposlena osoba bi tijekom 2020. trebala u proračun prosječno mjesečno uplatiti oko 969 kn poreza i prireza na dohodak, a Grad će po svakom stanovniku prosječno mjesečno trošiti 1.183 kn.

Na temelju ovog kratkog vodiča, te uz pomoć [Kratkog vodiča kroz izglasani proračun Grada Zagreba za 2020.](#) i [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), građani mogu analizirati Proračun Grada Zagreba – inicijalni plan iz prosinca 2019., preraspodjelu iz ožujka 2020. te izmjene koje se predlažu ovim rebalansom. Na taj način mogu pridonijeti raspravama u Skupštini i raspodjeli gradskog novca koja bi u najvećoj mogućoj mjeri odgovarala potrebama i mogućnostima Grada.

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun, kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti

[Mjesni odbori](#) – Granice područja, sjedišta, tijela, ovlasti

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#)

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija, gradova i općina

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

Vodič kroz proračun Grada Zagreba

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2014. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog prvog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog drugog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič